

Een kwestie van geluk

Een kwestie van geluk

**Het romantische verhaal achter de sms'jes van
de minister-president**

Regina Reinard

Colofon

Ontwerp omslag: FG Media Design www.frederiquegerritse.com

Afbeelding omslag: 'Een kwestie van geluk' Annemarieke Hofman
www.annemariekehofman.nl

ISBN 9789464657661

© Regina Reinard, 2022

‘We must always bear in mind what might have happened but didn’t, as well as what did. Why, you might enquire – what happened, happened, and that’s what we have to deal with. Perhaps not.’

Elizabeth Finch – *Julian Barnes*

Introductie

Uitslagen verkiezingen bekend: Rasenberg weer op kop!

Van onze parlementaire redactie

Bij de Tweede Kamerverkiezingen is de partij van zittend minister-president Rasenberg weer de grootste geworden, direct gevolgd door de sociaalliberalen, die veel zetels gewonnen hebben. Blijkbaar steunen de Nederlandse stemmers de aanpak van het huidige kabinet; de zittende partijen hebben samen wederom een meerderheid in de Tweede Kamer. ‘Dit is een fantastische steun voor het huidige beleid,’ aldus Rasenberg. ‘Fijn dat we zoveel vertrouwen krijgen van de Nederlanders. Het is belangrijk dat we snel door kunnen, gezien de grote problemen waar ons land voor gesteld wordt.’

‘Gefeliciteerd!’ Van de linkerzijde van de kassa hoorde Michiel Rasenberg een bekende stem.

‘Dank je wel,’ antwoordde hij.

Sinds het overlijden van zijn moeder, bijna een jaar geleden, had hij deze arts niet meer gezien, hoewel hij wist dat ze in de buurt woonde. Audrey Wolff was de specialist ouderengeneeskunde van de afdeling in Huize Avondrood waar zijn moeder de laatste jaren van haar leven verbleven had. Hij keek naar de vertrouwde slanke gestalte met de blauwe ogen, die tot zijn schouder reikte. Waar ze tijdens haar werk normaal gesproken praktische kleding droeg, had ze nu een vrolijke kleurrijke jurk aan. Haar blonde haren, waar nog maar weinig grijs in te ontdekken was, droeg ze los in plaats van in de gebruikelijke vlecht waarmee hij haar tijdens het werk altijd gezien had.

‘Ik zou denken dat jij niet zo blij bent met de uitkomst van de verkiezingen,’ zei hij.

Ze hadden weleens gesproken over haar politieke voorkeuren, en hij wist dat die meer aan de andere kant van het politiek spectrum lagen.

‘Dat betekent niet dat ik je dit electoraal succes misgun,’ zei ze. ‘Ik hoop dat je er verstandig mee omgaat.’

Hij zag de hoeveelheid boodschappen die ze afrekende en bood aan mee te lopen om ze te helpen dragen.

‘Mijn zoon krijgt wat vrienden op bezoek vanavond,’ legde ze uit.

‘Gezellig, wat doet hij?’

‘Hij studeert Philosophy, Politics and Economics, oftewel PPE in Amsterdam.’

‘Een aanstaande collega van me dus.’

‘Ja, en dan moet je een studie met een fancy Engelse naam doen, anders krijg je nooit een stageplaats of baan als trainee bij de overheid of een politieke partij.’

‘Ja, dat is jammer tegenwoordig.’

Ze liepen naar de parkeerplaats, waar haar oude auto stond.

‘Ik zou gedacht hebben dat je elektrisch rijdt.’

‘Hm, ik ben er niet van overtuigd dat al die batterijen beter zijn voor het milieu. Zuinig met je spullen omgaan is ook duurzaam, en naar het werk kan ik fietsen.’

Hij hielp haar de boodschappen inladen en wilde zijn fiets gaan zoeken. Toen hij haar nadenkend zag opkijken, herinnerde hij zich die blik van eerdere gesprekken. Meestal volgde er dan een rake observatie of een goede tip.

‘Ik hoop dat het goed met je gaat,’ zei ze. ‘Het lijkt me weer een pittige klus en een grote verantwoordelijkheid voor de komende jaren. Mocht je behoefte hebben aan een tegendraadse visie of gewoon een goed gesprek, dan weet je me te vinden.’

‘Ik zal het onthouden,’ antwoordde hij.

Hij was een beetje ontregeld door haar blik. Op de een of andere manier leek ze precies aan te voelen hoe de vlag erbij hing, zonder er té veel woorden aan vuil te maken. Hij draaide zich om en liep terug naar zijn fiets. Uit zijn ooghoek zag hij hoe Audreys auto met chirurgische precisie de lastige

bocht bij de verkeersdrempel nam alvorens door te rijden richting haar huis.

Notities verkenner formatie openbaar

Van onze parlementaire redactie

Eerder vandaag maakte ANP-fotograaf Bert Vriens een foto waarop één van de verkenners voor de formatie haastig het Binnenhof verliet na positief getest te zijn op corona. Op deze foto waren aantekeningen over de formatie zichtbaar met een pikante inhoud. Het is nog onbekend van welke politicus de betreffende opmerkingen kwamen. De Tweede Kamer gaat hier vandaag over in debat.

Audrey had avonddienst gehad en ging nog even op de bank zitten met een kopje thee. Ze moest altijd wat tot rust komen na een dienst, anders lag ze de hele nacht te malen.

Op televisie was een intensief debat in de Tweede Kamer aan de gang. Bert Vriens, ANP-fotograaf, had enkele dagen eerder een foto gemaakt van één van de verkenners in de formatie. De verkenner verliet het Binnenhof omdat ze een positieve coronatest bleek te hebben. Op de foto waren bij nader inzien aantekeningen zichtbaar geweest, die nu de aanleiding waren voor dit debat. Het ging onder andere over een opmerking die werd toegeschreven aan Michiel, eentje die intern had moeten blijven in deze verkenningfase van de formatie. Het was een opmerking over een Tweede Kamerlid dat veel voorkeursstemmen had gekregen bij de laatste verkiezingen. Deels kwam dat waarschijnlijk door zijn vaak scherpe kritiek op het kabinetsbeleid, en deels door zijn vasthoudendheid in bepaalde lastige dossiers. Door de bewuste foto was het hele land nu op de hoogte. De woordvoerders van de verschillende partijen buitelden over elkaar heen om uitdrukking te geven aan hun misprijzen. Natuurlijk viel uit dit soort toevalligheden politiek munt te

slaan en kon het nooit kwaad jezelf als politicus in beeld te brengen. Er werd gediscussieerd over de maatregelen die wel of niet genomen moesten worden.

Ondertussen bracht de camera Michiel in beeld. Hij zat in de stoel van de fractievoorzitter van zijn partij, wat hij natuurlijk ook was in deze fase naast dat hij de demissionair minister-president was, en keek op zijn telefoon. Op Audrey maakte hij een geërgerde indruk. Af en toe werd hij aangesproken door een langsplopend Kamerlid, en dan schudde hij zijn hoofd.

Audreys gedachten gingen terug naar haar arts-assistententijd in het zuiden van het land. Dat was al bijna dertig jaar geleden. Ze had van jongs af aan als arts naar de tropen gewild; een grote droom. Als scholier had ze vrijwilligerswerk gedaan in Afrika, en tijdens haar studie had ze meerdere stages gelopen in de tropen en in het Verenigd Koninkrijk. Ze was blij met de plek die ze had verworven voor de opleiding tot tropenarts. In het kader van de opleiding had ze op diverse afdelingen gewerkt. Kennis van zwangerschappen en bevallingen met de bijbehorende complicaties zou ze hard nodig hebben in de tropen. Daarvoor werkte ze op een gegeven moment op de verloskundeafdeling van een groot opleidingsziekenhuis.

Ze had destijds een huis gehuurd in één van de nieuwbouwwijken van de stad, een huis dat eigenlijk te groot voor haar alleen was, maar er waren altijd collega's die een kamer nodig hadden en wat gezelligheid boden tijdens de avonden dat ze geen dienst hadden. De burens waren vast geen fan van haar rommelige tuin, maar daar zou ze nog iets aan doen, nam ze zich elke keer voor – alleen kwam het er op de een of andere manier nooit van. Uiteindelijk was de tuin een kleine savanne gebleven met één enkele boom die kans had gezien uit te groeien tot een redelijk formaat en daardoor boven het hoge gras uitstak.

Toen ze Michiel leerde kennen, had hij een aanstelling als manager bij een diepvriessnackfabriek in de stad, die onderdeel was van een grote multinational. Om niet elke dag

op en neer te hoeven reizen naar Den Haag had hij bij haar de zolderkamer gehoord. Ze wist eigenlijk niet meer precies hoe het kwam dat hij de kamer gehoord had. Waarschijnlijk gewoon een advertentie in het plaatselijke sufferdje of bij de supermarkt. Normaal gesproken was hij in het weekend in Den Haag, maar een keer kwam er een weekend dat hij een concert in de buurt zou bijwonen en besloten had in het zuiden te blijven.

Die zaterdag kwam ze uit de nachtdienst. Audrey was heel erg moe; ze had de hele nacht hard gewerkt, en in de vroege ochtend hadden ze moeten wachten tot ze op de operatiekamer terechtkonden voor een keizersnede. Helaas had dat wachten té lang geduurd en was de baby overleden, ondanks de uitgebreide reanimatie na de keizersnede. Audrey was naar huis gegaan en had proberen te slapen. Meestal lukte dat na een nachtdienst redelijk goed, maar nu hielden de akelige beelden van de nacht haar uit haar slaap. Nadat ze alle uren van de klok had zien langskomen, besloot ze rond een uur of vier op te staan en een kopje thee te maken. Ze bedacht dat het een goed idee zou zijn om nog even naar het ziekenhuis te fietsen om de ouders van het overleden baby'tje te bezoeken. Vreemd genoeg was het ondanks het verdrietige beloop fijn om met ze te spreken.

Tegen zevenen was ze weer thuis, en Michiel was er ondertussen ook. 'Raar elkaar hier op zaterdag te zien,' merkte hij op. 'Hoe was je dienst?'

'Afschuwelijk,' zei ze. 'Hoe was jouw concert?'

'Prachtig, maar vertel eens.'

Audrey vertelde het verhaal. Dat ze de hele nacht hard gewerkt hadden maar dat in de wachttijd voor de operatiekamers, waar haar collega's er ook niets aan konden doen omdat ze hard aan het werk waren, de baby in slechte conditie was geraakt en uiteindelijk overleden was.

'Wat vreselijk,' zei Michiel. 'Voor de ouders, maar ook voor jullie!'

'Als we eerder op de OK terecht hadden gekund, was het misschien nog goed gegaan,' zei Audrey.

‘Had je daar iets voor kunnen doen?’ vroeg Michiel.

‘Nee,’ zei Audrey. ‘En niemand niet. Er zijn nog mensen thuis gebeld – fijn dat die kwamen helpen – maar zij konden er ook niet snel genoeg zijn. Dit soort gebeurtenissen zijn echt wel heftig om mee te maken.’

‘Dat zijn ze zeker. Ik kan het me bijna niet voorstellen,’ zei Michiel. ‘Wat heb je gedaan?’

‘Ik kon vandaag niet goed slapen en ben uiteindelijk maar opgestaan en even naar het ziekenhuis gegaan, naar de ouders van het baby’tje.’

‘Lief dat je dat gedaan hebt.’

‘Maar daarmee krijgen ze hun kind niet terug. Aan de andere kant was het prettig ze even te spreken. Er hing een hele bijzondere sfeer op de kamer. En dan is het wel fijn om dat te kunnen meemaken, in plaats van het hele weekend weg te zijn.’

‘Heb je al gegeten?’ vroeg Michiel.

‘Nee, ik heb eigenlijk helemaal geen honger.’

‘Ik wel. Ik stel voor dat we een pizza bestellen. Boven moet ik moet nog ergens een fles wijn hebben, en dan kunnen we de kwartfinale van het WK kijken.’

‘Oh, dat heb ik helemaal niet gevolgd.’

‘Weet je iets van voetbal?’

‘Eh, nee. Ik denk: tweëntwintig mannen, elf van elk land, met een bal en een scheidsrechter, waarbij de bedoeling is de bal in de goal van de tegenstander te krijgen zonder te veel gele of rode kaarten op te lopen.’

‘En weet je hoe de spelers van het Nederlands elftal heten?’

‘Geen idee... Er zit toch ook een tweeling bij?’

‘De broeders De Boer, heel goed begin. Dit is een unicum, denk ik, zo weinig kennis. En voetballes voor Audrey lijkt me een goede afleiding.’

‘Nou, ik breng vast geen geluk in deze toestand. Dan zul je zien dat ze verliezen.’

‘Ach, wat maakt dat uit, het is een spelletje.’

Michiel had de pizza’s besteld, voor hemzelf zijn gewoonlijke pepperoni-pizza en voor Audrey iets wat

enigszins verantwoord leek met groente. Audrey had ergens gelezen dat pepperoni nu, zoveel tijd later, nog steeds zijn favoriete pizzasmaak was; Michiel was volgens de kranten een gewoontedier. De fles wijn kwam van boven. Helemaal geen foute chianti.

De voetbalwedstrijd bleek de perfecte afleiding. Audrey zei voortdurend dat ze inderdaad geen geluk bracht, maar in de slotfase werd het toch nog spannend door twee doelpunten voor Nederland, die helaas werden gevolgd door het winnende doelpunt voor Brazilië. Nederland had verloren.

‘Ze hebben in elk geval hun best gedaan,’ zei Audrey, en ze keek op naar Michiel.

Ongemerkt waren ze op de bank dicht bij elkaar gaan zitten. Het was fijn om afleiding te hebben en Michiel voor haar te laten zorgen.

‘Kom, Audrey, tijd om naar bed te gaan. Je moet even goed bijslapen.

‘Hoe bedoel je, samen?’

‘Nee, dat lijkt me een spannend idee, maar dan graag met jouw volle aandacht erbij, en niet met je hoofd bij de gebeurtenissen in het ziekenhuis of vol van Dennis Bergkamp en zijn mooie doelpunt.’

‘Van Dennis Bergkamp zal ik niet snel dromen. Je weet dat ik niet op blonde mannen val.’

‘Nou, dan maak ik misschien nog een kans,’ antwoordde Michiel, die immers donker haar had. ‘Ga maar naar boven. Ik ruim hier wel op. En vergeet niet de dop op de tandpasta te doen.’ Hij doelde op een van de weinige slechte gewoontes die hij bij Audrey had ontdekt, namelijk dat ze de tube tandpasta altijd open liet liggen.

‘Dan moet dan bedrijf van jou die tubes maar beter ontwerpen zodat dat gemakkelijker gaat,’ antwoordde ze.

‘Probeer maar lekker te slapen. Welterusten.’

Nu ze erover nadacht was het eigenlijk een heel bijzondere avond geweest. Eerder hadden ze een beetje langs elkaar heen geleefd, als studenten die een huis deelden. Misschien kwam dat deels doordat Charles er ook af en toe was.

Charles had ze tijdens haar studie in Engeland ontmoet. Eigenlijk had ze de relatie met hem verbroken, maar ze zagen elkaar nog af en toe. Het was onduidelijk hoe dat precies omschreven moest worden: friends with benefits? Maar dat gaf niet goed weer hoe ze er emotioneel in stond. Er waren geen duidelijke afspraken of beloften, maar ze bleven wel contact houden. Het leek alsof Michiel en Charles elkaar niet erg mochten, maar dat was een beetje onderhuids.

Elsbeth had in die tijd doordeeweeks ook bij Audrey gewoond. Ze waren nog altijd goed bevriend. Ze werkten destijds op dezelfde afdeling in het ziekenhuis, en Elsbeth was in het weekend meestal bij haar vriend, Simon, inmiddels al jarenlang haar echtgenoot, die in Utrecht woonde en daar in opleiding was tot chirurg. Op de avonden dat zij erbij was, werd het gezellig; Michiel was dan vrolijk en maakte grapjes. Maar zonder Elsbeth in de buurt was het altijd een beetje ongemakkelijk.

Na de avond van de voetbalwedstrijd hadden Audrey en Michiel elkaar weinig meer gezien. Zij had eerst een paar weken vakantie gehad, en daarna hij. Per september had hij zijn huur opgezegd om zijn carrière bij een andere afdeling van de multinational te vervolgen.

Pas nu bedacht ze dat het ook heel anders had kunnen gaan. Aan de andere kant wist ze nog heel goed hoe gefocust ze was geweest op haar carrière in de tropen. Dat was één van de redenen waarom ze de relatie met Charles verbroken had. Hij was weinig geneigd na te denken over hun gezamenlijk leven in de toekomst en zei dat het allemaal wel zou komen. Zij wilde vooruit, plannen maken en aan het werk. Achteraf had ze misschien te veel haast gehad; misschien dat geduld een betere raadgever was geweest. Maar ja, dat was nu eenmaal niet één van haar beste eigenschappen.

Alleen met haar zoon Yusuf was het gemakkelijk geweest om dat geduld op te brengen: eindeloos met hem wandelen op het strand in een tempo dat zijn benen konden bijhouden, zandkastelen bouwen, boekjes lezen, constructies van lego en kapla maken in de woonkamer, dat was eigenlijk

vanzelf gegaan. Dat had ze niet van zichzelf gedacht. En al dat geduld had ze niet alleen nodig gehad bij het spelen met haar zoon als kleine jongen, maar vooral ook later, in zijn puberjaren. Ze had dat een lastige periode gevonden, maar de professionals hadden steeds benadrukt dat ze het goed deed en gewoon moest afwachten. Puberen sleet vanzelf. De professionals hadden gelijk gehad; met Yusuf ging het nu heel goed. Hij had het naar zijn zin in zijn studie, zijn resultaten waren opvallend goed, en zeker zo belangrijk: hij had een fijne vriendenkring om zich heen.

Op televisie was het debat in de Tweede Kamer nog steeds bezig. Het zag er niet naar uit dat de formatie weer gemakkelijk op gang gebracht kon worden. Audrey besloot dat ze niet kon wachten tot de dames en heren Tweede Kamerleden eruit waren. Morgen moest er ook weer gewoon gewerkt worden in Huize Avondrood, en een minimaal aantal uren slaap was daarvoor toch wel nodig. Ze was benieuwd wat het nieuws morgen over Michiel te vertellen had. Of hij het debat zou overleven, dat was letterlijk de vraag die aan de orde was. Eigenlijk was het van de gekke. Er was niets ernstigs aan de hand, niemand was ziek geworden, er waren geen doden of gewonden, er was geen geld verdwenen of een ernstig begrotingstekort naar voren gekomen, en toch zou dit debat de volksvertegenwoordigers de halve nacht bezighouden. Er waren dingen niet helemaal goed gegaan nadat iemand was geschrokken van haar coronatestuitslag, en dat er vertrouwelijke aantekeningen op een foto terecht waren gekomen was natuurlijk niet zo netjes. Maar je zou toch verwachten dat de honderdvijftig gekozen politici daar samen een oplossing voor konden vinden, en dat ze dan lekker op tijd naar bed konden om morgen weer verder te gaan met de formatie.

Dat was vast te eenvoudig gedacht. Er was niemand van de betrokken politici die zoiets suggereerde; er werd alleen gezwaaid met allerlei moties van verschillende soorten afkeuring. Dat was blijkbaar het enige instrument dat de Kamerleden kenden.

Formatie in impasse: informateur geeft opdracht terug

Van onze binnenlandse redactie

Na de foto met de notities van de verkenner is het moeilijk gebleken het formatieproces vlot te trekken. De informateur heeft naar eigen zeggen alle opties tegen het licht gehouden, maar geen enkele combinatie van partijen leidt tot een werkbaar resultaat. Het lijkt erop dat de twee grote partijen als winnaars van de verkiezingen toch tot elkaar veroordeeld worden, maar dan met een andere informateur.

Thuisgekomen plofte Michiel op de bank.

Weer een hele dag onderhandelen. Wat zou hij willen dat het opschoot. Het was duidelijk hoe de situatie in elkaar zat, de optimale uitkomst kon door de eerste de beste man in de straat bedacht worden, en toch bleef iedereen neuzelen over kleine zaken om zijn punt te maken en zijn achterban te bedienen. Maar afijn, geduld, kleine stapjes, de sfeer goed houden, en dan kwam het wel. Hij wist zo langzamerhand hoe de hazen liepen. Misschien was hij gewoon toe aan vakantie.

Hij had even geen zin in de discussies bij Op1, en omdat hij een paar dagen vrij was lagen er ook geen stukken voor de komende ministerraad die hij per se moest lezen. Hij bedacht hoe anders de wereld er een paar maanden geleden nog uitzag en herinnerde zich opeens de ontmoeting bij de supermarkt met Audrey Wolff. Haar nummer stond nog in zijn contacten. Hij pakte zijn telefoon om te sms'en.

‘Sorry voor het late tijdstip.’

‘Geen probleem, ik ben een avondmens.’

‘Dat weet ik.’

‘Wilde gebruikmaken van het aanbod. Als het nog mag?’

‘Er stond geen houdbaarheidsdatum op, toch?’

‘Hoe gaat het? Zoon weer terug aan de studie.’

‘Ja, allang. Gewoon aan het bijkomen van de dag met een glaasje wijn op de bank en Netflix.’

‘Welke film?’

‘Nu moet ik natuurlijk een politiek correct antwoord geven en iets historisch verantwoord noemen zoals *The Crown*.’

‘Wie zegt dat? Gewoon de waarheid vertellen of keihard liegen mag ook.’

‘Ik vind een serie als *The Crown* geweldig, maar de eerlijkheid gebiedt me te zeggen dat ik een heel suffe film aan het kijken ben om de zinnen te verzetten.’

‘Hoe suf?’

‘Feelgoodfilm. Een waarbij je het happy end van tien kilometer afstand ziet aankomen.’

‘Bij jou past meer een verantwoorde linkse, feministische bibliotheek.’

‘Die heb ik ook. Voor de sier en om precies die indruk te maken op bezoekers. ;-) Alleen moet je daar wel je hoofd bij houden. Dat wordt moeilijker op de late avond na het werk. Dat krijg je als je ouder wordt. Vroeger verslond ik romans als afleiding bij de studie. Ik hou het nu bij de Netflix-versies. Hoe is het in de politiek? Schiet de formatie een beetje op?’

‘Mijn oude telefoon herkent de emojis niet allemaal.’

‘Oké.’

‘Nee, de formatie duurt al veel te lang. Ik heb een paar dagen vrij, dus ik ga lekker naar de Wadden.’

‘Ga ervan genieten.’

‘Dank en slaap lekker.’

‘Insgelijks. (Deze wel?)’

Goed uitgerust terug van de vakantie: formeren met nieuw elan

Van onze parlementaire redactie

Onder leiding van de nieuwe informateur vangen de formatiebesprekingen wederom aan. Na de eerdere mislukte pogingen heeft de informateur een duidelijke opdracht meegekregen van de Tweede Kamer. De beide grote partijen moeten er nu samen uit zien te komen, met steun van de kleinere partijen waarmee ze eerder al in het kabinet zaten. Bronnen rond het Binnenhof zeggen dat de sfeer tussen de onderhandelaars beter lijkt dan in een eerdere fase. De nieuwe informateur heeft aangegeven eerst de meest logische oplossing – voortzetting van de huidige kabinetssamenstelling – grondig te willen onderzoeken.

Nadat hij terug was van de Wadden, belde Michiel Audrey. 'Jij ook weer terug van vakantie?' vroeg hij.

'Nee, ik werk in de zomer meestal door, zodat ik in de winter naar Kenia kan. Een soort werkvakantie. Bovendien heb ik wat extra kunnen werken voor de GGD. Maar ik ben wel net een paar dagen naar Engeland geweest om Yusuf weg te brengen voor zijn stage.'

'Wat doe je dan bij de GGD? Je werkt toch in Huize Avondrood?'

'Heb je weleens van corona gehoord? We moeten vaccineren, zo snel mogelijk die vaccins uitdelen, en de GGD had artsen nodig. Dus ik heb me aangemeld; dat kan ik gerust combineren met mijn werk in Huize Avondrood.'

'Dus naast een baan die al min of meer fulltime is, werk je bij de GGD.'

‘Mijn aanstelling bij huize Avondrood is 0,9 fte, om precies te zijn. Dat betekent dat ik gemiddeld twee tot drie diensten per week bij de GGD kan draaien, vooral in de avonden. Ze zeiden blij met me te zijn, en ik vind het hartstikke leuk. De sfeer is gezellig, en iedereen zet zijn beste beentje voor.’

‘Dat is toch veel te zwaar? Zoiets kun je toch niet volhouden?’

‘Dat klinkt een beetje als de pot die de ketel verwijt dat ze zwart ziet. Dat werk bij de GGD doe ik tijdens de vaccinatiecampagne, want er is extra personeel nodig, dan kunnen we meters maken. Hoe hoger het percentage gevaccineerde mensen, hoe minder kans op opnames en complicaties door het virus. Preventie is altijd beter dan behandeling. Ik hoop dat we zo snel mogelijk dat virus de kop in kunnen drukken zodat alles weer beter wordt.’

‘Ja, dat hoop ik ook, en ik ben voldoende op de hoogte om te weten dat vaccineren belangrijk is. Maar wel weer een verrassende nieuwe kant van dokter Audrey Wolff. En hoe was het in Engeland met Yusuf?’

‘Dat was interessant. Ik weet nog precies hoe het voelde toen ik zelf naar Engeland vertrok als student.’

‘En denk je dat het nu anders is?’

‘Ja en nee. Het avontuur als student is wel vergelijkbaar, denk ik, maar het was een andere tijd. We zijn natuurlijk veel te beschermend als ouders tegenwoordig. Ik kon vroeger een brief schrijven, en die kwam dan na een week bij mijn moeder aan. En dan duurde het vervolgens weer een week voor ik antwoord terug had. Bellen was veel te duur. Nu kun je appen, facetimen en de kinderen op de voet volgen.’

Yusuf studeerde in Amsterdam, en de universiteit had een samenwerking met de universiteit van Exeter voor uitwisseling van studenten. Audreys had ook stage gelopen in de buurt van Exeter, en ze realiseerde zich goed hoe vormend zoiets kon zijn. Yusuf was ondanks zijn bijzondere achtergrond opgegroeid in een geprivilegieerde omgeving. Hij was niet de enige met problemen als puber, maar die leken nu opgelost. Het was goed voor hem om eens buiten

zijn bubbel te kijken, mensen met een andere achtergrond te ontmoeten en vooral het gevoel te hebben dat je het zelf moest oplossen als je in de problemen kwam. Hij kon haar natuurlijk altijd bellen, maar dan zou het toch minstens een aantal uren duren voordat ze fysiek in de buurt was. Hij had tijdens zijn tussenjaar ook een paar maanden in Kenia doorgebracht bij oude vrienden van Audrey die in een ziekenhuis werkten, maar dat was toch anders. Het voelde toen meer als hem uit logeren sturen bij een oom en tante, al waren Henk en Charlotte dat niet echt.

‘Oké,’ zei Michiel. ‘Kunnen wij dan een keer samen een kopje koffiedrinken?’

‘Normaal gesproken zou ik dan zeggen: laten we dat ergens op een terras doen.’

‘Dan sta je morgen met naam en toenaam in de roddelbladen als de nieuwe vriendin van de minister-president. Er zijn altijd mensen die foto’s maken en daar iets aan willen verdienen.’

‘Nou heb ik helemaal niet de behoefte om in de roddelbladen te komen, maar het idee is dat je als vrouw veiligheid creëert door af te spreken op een openbare plek. Je kunt altijd weg, en er zijn andere mensen in de buurt om je te helpen als dat nodig is.’

‘Zo de waard is, vertrouwt ze haar gasten.’

‘Misschien is het in dit geval zo dat jij minstens even kwetsbaar bent. Niet fysiek, maar wel door je positie. En misschien dat afspreken op een openbare plek daarom inderdaad niet zo handig is.’

‘Neem maar aan dat ik me netjes zal gedragen. Los van het feit dat ik sowieso niet erg de neiging heb om me niet netjes te gedragen, kan ik me weinig misstappen veroorloven. Trouwens, hoezo zou jij een bedreiging zijn? Ik dacht dat je een keurige dokter was die alleen een iets te linkse politieke voorkeur had, maar dat schrijven we natuurlijk toe aan je achtergrond en je werk voor Artsen zonder Grenzen.’

‘Mensen gaan altijd graven. Wie weet wat ze naar boven halen uit mijn familiegeschiedenis en mijn jonge jaren, toen

ik misschien meer onbezonnen was. Bovendien is Yusuf's adoptie natuurlijk een pikant verhaal.'

Yusuf en zijn biologische moeder waren destijds naar het ziekenhuis in Soedan gebracht na de zoveelste aanslag in een gebied waar diverse rebellengroepen in strijd waren met het leger. Zijn verwondingen vielen eigenlijk wel mee, maar de behandeling van zijn beenbreuk met open wond vergde een lang verblijf in het ziekenhuis. De verwondingen van zijn moeder, die hem bij de aanslag met haar lichaam had proberen te beschermen, vielen helemaal niet mee, en uiteindelijk had Audrey weinig anders voor haar kunnen doen dan goede pijnstilling toedienen en haar hand vasthouden. Binnen een aantal uren had ze het bewustzijn verloren, en ze was snel overleden. Yusuf lag bij haar op bed, en ze was maar blijven roepen: 'Zorg goed voor hem.'

Er kwam geen familie om de peuter op te halen, en toen hij het ziekenhuis mocht verlaten had Audrey hem onderdak geboden in haar eigen huis, voor zover je op de compound van een huis kon spreken. Ze had het niet over haar hart kunnen verkrijgen het jongetje in het door oorlog verscheurde Soedan achter te laten, ondanks alle twijfels of adopteren een goede beslissing was. Administratief was het niet helemaal volgens het boekje gegaan, maar gelukkig was dat uiteindelijk opgelost door tussenkomst van de ambassade en wat extra papierwerk.

Ze had het er vaak over gehad met haar zoon, die haar gepieker over die beslissing maar onzin vond. 'Jij bent toch gewoon mijn moeder?' zei hij dan. 'Zonder jou had ik waarschijnlijk niet meer geleefd en zeker nooit zo'n luxelevens in Nederland gehad.' Hij had maar weinig herinneringen aan zijn tijd in Soedan, wat logisch was gezien zijn jonge leeftijd. Aan de andere kant wees zijn keuze voor de studierichting Philosophy, Politics and Economics en zijn motivatie daarvoor op zijn maatschappelijke betrokkenheid – en dan niet alleen voor dit kleine kikkerlandje, maar ook internationaal. En eigenlijk was ze daar best trots op; haar zoon, die dan weliswaar niet biologisch haar zoon was, bleek

een jongeman naar haar hart. Ze voelde zich in alle opzichten zijn moeder, ook al had ze hem niet gedragen en gebaard, en Yusuf vond dat gelukkig dus ook.

‘Jammer dat mijn moeder overleden is,’ zei Michiel. ‘Anders hadden we gewoon een familiegesprek in Huize Avondrood kunnen organiseren.’

‘Nee, jammer inderdaad dat ze er niet meer is; ze was een bijzondere vrouw. Maar dan hadden we helemaal niet privé kunnen afspreken. Als arts hoor je alleen professioneel contact te hebben met de familieleden van je patiënten.’

Na Audreys terugkomst in Nederland had ze met een dilemma gezeten. Haar moeder was er om haar te helpen, naast de reguliere kinderopvang, maar een vaste baan met min of meer normale werktijden was echt wel belangrijk. Zich opnieuw laten uitzenden voor Artsen zonder Grenzen was gezien de zorg voor Yusuf minder vanzelfsprekend. Niet omdat ze per se behoefte hadden aan een luxe-omgeving, maar veiligheid werd belangrijker als je de verantwoordelijkheid voor een kind had. Dat was wel gebleken in Soedan.

De ouderenzorg schreeuwde om artsen, en ze was tot haar verrassing in het best wel chique Huize Avondrood in het Haagse Benoordenhout terechtgekomen. In eerste instantie in een tijdelijke functie. Op de een of andere manier bleek ze het er heel erg naar haar zin te hebben. De ouderen voor wie ze zorgde hadden stuk voor stuk een indrukwekkend levensverhaal: een bijzondere carrière of levensloop in het buitenland of Nederland. Ze voelde respect voor deze mensen en hun ervaring en was soms verrast door hun visie op de wereld en de toekomst. Ondertussen had ze ook de opleiding tot specialist ouderengeneeskunde gedaan.

De combinatie van het werk in Huize Avondrood en de zorg voor Yusuf was goed te regelen geweest. In het begin deed haar moeder veel voor hen, en toen ze door haar ziekte minder kon, viel Audrey terug op vrienden in de buurt zoals Elsbeth en Simon. Alleen de lastige puberjaren van Yusuf waren een ander verhaal, maar dat had weinig te maken met

de combinatie van werk en zorg, maar meer met een jongen die zijn grenzen aan het verkennen was en daarbij tegen de vooroordelen aanliep die zijn achtergrond met zich meebracht. Inmiddels was ze al zo'n vijftien jaar aan het werk in Huize Avondrood, en vanwege haar liefde voor de tropen nam ze in de wintermaanden af en toe waar voor vrienden in Kenia.

'Hoe lossen we dit op?' vroeg Michiel.

'Ik denk dat de oplossing ligt in *hiding in plain sight*.'

'Wat bedoel je daarmee?'

'In Soedan waren we ook altijd zichtbaar bij elke stap die we zetten. De omgeving was niet altijd veilig, en zelfs als je gewoon boodschappen aan het doen was op de markt wist iedereen wie je was en wat er recent gebeurd was in het ziekenhuis. Als je uitgenodigd werd door een lokale warlord, kon je natuurlijk geen nee zeggen, maar je twijfelde altijd of het niet een opmaat was naar geweld of een ontvoering. Hoe openbaarder de plek van de afspraak – liefst in of bij het ziekenhuis – hoe kleiner de kans dat het misging.'

'Wat heeft dat met ons te maken?'

'Hiding in plain sight zou in dit geval betekenen: afspreken met jou in functie. Ik denk dat onze minister-president nodig op werkbezoek moet in Huize Avondrood.'

'Dus jij vergelijkt mij met een Soedanese warlord?'

'Eh, de situatie in Nederland is natuurlijk wel een beetje anders. Dat heeft voor jou als voordeel dat je niet zo gewelddadig hoeft te zijn, maar in essentie is het hetzelfde.'

'Nou, dank je wel, dan weet ik waar ik sta. Ik dacht dat Nederland een beschaafd land was.'

'Dat voordeel heb je, maar jou kennende zou je niet schromen om stevig actie te ondernemen als dat nodig was.'

'Nee, als het nodig is natuurlijk wel, maar liever los ik dingen op door erover te praten en er samen uit te komen. Het levert vaak ook meer duurzame oplossingen op als de partijen in gesprek blijven.'

'Toch, het is van belang dat je goed voor ogen hebt wat er in de ouderenzorg speelt. Vroeger kwam je wel vaker bij ons,